

2007

Natura 2000 gebied 70 – Zuider Lingedijk & Diefdijk-Zuid

CONCEPT GEBIEDENDOCUMENT

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Rivierengebied
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL3004007
Bescherm natuurmonument:	Oeverlanden langs de Linge BN/SN
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap, particulieren
Provincie:	Gelderland, Zuid-Holland
Gemeente:	Geldermalsen, Leerdam, Lingewaal
Oppervlakte:	483 ha

Gebiedsbeschrijving

Het Natura 2000 gebied Zuider Lingedijk en Diefdijk-Zuid omvat de oeverlanden van de rivier de Linge, die een smal stroomgebied heeft dat tussen Rijn en Waal ligt ingekneld. Door zijn omvang, schaal en dynamiek neemt de Linge een bijzondere positie in in het Nederlandse rivierenlandschap. Het landschap is minder dynamisch dan dat van de Rijn, Waal, Maas en IJssel, maar heeft in veel opzichten toch het karakter van een rivierenlandschap met daarbij behorende landschapselementen, begroeiingen en soorten. Samenhangend met de geringere dynamiek, wordt het gebied gekenmerkt door interessante overgangen naar laagveen, wat tot uiting komt door een diversiteit aan verlandingsgemeenschappen. Door zijn kleinschaligheid is het gebied van groot belang voor de kamsalamander.

Begrenzing

PM

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H6430	Ruigten en zomen
H91E0	Vochtige alluviale bossen

Habitatrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1134	Bittervoorn
H1145	Grote modderkruiper
H1149	Kleine modderkruiper
H1166	Kamsalamander

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H7230 Kalkmoerassen ^{1a}

Kernopgaven

2007

3.11 **Vissen en amfibieën:** Laagdynamische wateren voor grote modderkruiper H1145, bittervoorn H1134 en amfibieën, zoals kamsalamander H1166.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A).

Toelichting Gezien de relatief kleine bijdrage van dit gebied voor het habitatype ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A) is een behoudsdoel geformuleerd.

H7230 Alkalisch laagveen

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In het gebied komen in enkele tichelgaten (o.a. Put van Bullee) zeer soortenrijke (ten dele veenvormende) kleine-zeggenbegroeiingen voor die tot het habitatype kalkmoerassen worden gerekend. Het betreft associatie *Equiseto variegati-Salicetum repentis*, een vorm van het habitatype die beperkt is tot het riviereengebied. Dergelijke begroeiingen staan – net als andere vormen van het habitatype – in ons land sterk onder druk. De instandhouding is hier afhankelijk van de toevoer van kalkrijk grondwater.

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype H7230 kalkmoerassen is toegestaan.

Toelichting De habitattypen vochtige alluviale bossen, *zachtouthooibossen* (subtype A), vochtige alluviale bossen *essen-iepenbossen* (subtype B) en vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) komen hier alleen voor in de vorm van cultuurgrienden en als kleine, geïsoleerde bosjes elzenbroek. In vrijwel alle gevallen staan deze bossen niet meer onder invloed van de rivier. Gezien het geringe belang van dit gebied voor het type (ook potentieel) is een behoudsdoel geformuleerd.

Soorten

H1134 Bittervoorn

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

2007

Toelichting Het Lingegebied maakt deel uit van het kernverspreidingsgebied van de bittervoorn in het westelijke rivierengebied. De populatie in het gebied is hier onderdeel van een ruimer voorkomende meta-populatie.

H1145 Grote modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting Het Lingegebied maakt deel uit van het hoofdverspreidingsgebied van de grote modderkruiper, maar slechts een klein deel hiervan ligt binnen de begrenzing van het Natura 2000 gebied. De aanwezige populatie maakt deel uit van een grotere meta-populatie in de ruime omgeving.

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De kleine modderkruiper verkeert landelijk in een gunstige staat van instandhouding. De soort komt in Nederland algemeen en wijd verspreid voor.

H1166 Kamsalamander

Doel Uitbreiding verspreiding en omvang leefgebied en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting De van oudsher aanwezige populatie is zo sterk teruggelopen dat van een relictpopulatie gesproken moet worden. Het gebied ten westen van de Diefdijk-Zuid is een belangrijk voortplantingsgebied voor de kamsalamander. Anders dan op veel andere plaatsen wordt de soort hier in de poldersloten aangetroffen. De beide dijken worden door de kamsalamander gebruikt als migratie- en overwinteringsplaats. Bij Kedichem gebruikt de kamsalamander vermoedelijk ook zowel het polder- als het uiterwaardengebied. De hiermee gepaard gaande migratie is een aandachtspunt, evenals de kwaliteit van de bestaande wateren, die mede achteruitgegaan is door het uitzetten van vis.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H6430_A Ruigten en zomen (<i>moerasspirea</i>)	+	-	=	=
H7230 Kalkmoerassen	--	+	>	>
H91E0_A Vochtige alluviale bossen (<i>zachtouthoibossen</i>)	-	-	= (<)	=
H91Eo_B Vochtige alluviale bossen (<i>essen-iepenbossen</i>)	--	-	= (<)	=
H91E0_C Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>)	-	-	= (<)	=

<i>Soorten</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1134 Bittervoorn	-	+	=	=
H1145 Grote modderkruiper	-	+	=	=
H1149 Kleine modderkruiper	+	-	=	=
H1166 Kamsalamander	-	-	>	>

^{1a} Herstel van een technische fout in database 2004.